

Szegedi Egyetem – hová lettél?

1999 októberében már fél évtizede a kommunikáció szak lapjaként működött az ország legrégebbi egyetemi újságja, a Szegedi Egyetem. Ennek öröme a vénaszonyok nyarának egy verőfényes délelőttjén a Médiatudományi Tanszék által létrehozott Kiadói Tanács tagjai, jelesen dr. Róka Jolán tanszékvezető, dr. Havas Henrik tudományos főmunkatárs és Tanács István oktató, ama bizonyos legkedveltebb napilap tudósítója a szeptemberben kiírt pályázat győzteséül Szakács László másodéves szakos hallgatót kiáltotta ki. Másfél éves szakmai munka kezdődött el, a lapot egyetemi hallgatók írták, szerkesztették, tördelték, menedzseltek és terjesztették. Munkájukért pénzt az egyetemtól vagy a tanszéktől nem kaptak, mégis szívesen éltek a kínálkozó lehetőséggel. Vigyázó szemüket a hallgatói önkormányzatokra, az egyetemi és kari vezetésre, a Hallgatói Irodára vetették, s olykor meggondolatlanul és alaptalanul, máskor jogosan és célba találva bírálatok özönét zúdították az említett megfigyeltekre. Nehezek voltak a „társadalmi munkában” végzett újságírás feltételei, mégis közel száz, kétharmad részben bölcsész egyetemi hallgató írása jelent meg a lapban. Ám a kar 2001 elején elzárta a pénzcsapokat. Azóta nincs lap, bár a történet szereplői azért gondolkodnak a folytatásban...

– A helyzethez és a lehetőségekhez képest jó volt a szakmai munka, a szerzők egy részét a Népszabadság regionális mellékletében is foglalkoztatom – árulja el Tanács István, aki a szakmai munkát felügyelte a kezdeti időkben.

– Ön kidolgozott egy laptervet az egyetem vezetésének megbízásából...

– A lényege az volt, hogy biztosítani kell a minimális feltételeket: a lap szerkesztési szabadságát és a pénzt. A Szegedi Egyetemenél az én hallgató koromban is fizettek flekkhonort, ha feleannyit is, mint például a Délmagyarnál. És a tisztességes szerkesztői munka is érdemel némi fizetséget. Egykor 2-2 és fél állást tartott fenn erre az egyetem, jól felszerelt külön szerkesztőséget, miközben a szerzők többsége akkor is hallgató volt.

– Hogyan képzeled el most a Szegedi Egyetem jövőjét?

– Szerintem jelenleg az eddigi szerkesztőség a legalkalmasabb csapat. Én azt támogatom, hogy ok kapjanak újra lehetőséget, bár az eddigi szerzőgárdát erősen ki kellene bővíteni, hogy az egyetem és a város ügyeiről több információt lehessen adni.

A június 30-ai hatállyal tisztéről leköszönő tanszékvezető már árnyaltabban fogalmaz:

– Nem mi kezdeményeztük a lap megszüntetését. A dékáni kollégium állásfoglalása kész tények elé állított. A bölcsészkar vezetője elsősorban az Egyetemi Tanács (ET) üléséről szóló, Szakács László főszerkesztő által nem megfelelő hangnemben írt tudósítást kifogásolta, s én ezzel egyetértettem. Ugyanakkor nem gondoltam volna, hogy felfüggesztik a megjelenést. Ki is fejeztem azon véleményemet, hogy a Szegedi Egyetemnek továbbra is működnie kell. Viszont Szakács Lászlót nem védhettem meg.

– Miért nem?

– Az együttműködés a tanszék vezetése és Szakács László főszerkesztő között nem működött. Nekem a szerkesztőség tagjaival nem is volt személyes kapcsolat. Hiába javasoltam, hogy Szakács hívjon össze egy fórumot a vitás kérdések tisztázására a Kiadói Tanács tagjainak és a rovatvezetőknek a részvételével, nem tette meg. De más kéresemnek sem tett eleget: pl. egyetlen sor sem jelent meg a tanszékünk által szervezett Médiavilág ma és holnap c. konferenciáról a lapban, szemben a Meleg Kör felhívásával, mely többször is helyet kapott, és szülői felháborodást váltott ki. A Szakács László személyével szemben fölmerült kritikával egyetértettem, noha a szerkesztőség tagjainak többsége jól végezte munkáját. A véleményem az, hogy a Szegedi Egyetem maradjon továbbra is a kommunikáció szakosok gyakorlóterepe.

Szakács László szerint a tanszékvezetővel való kommunikációját nehezítette, hogy Róka Jolán hetente mindössze néhány órát töltött a napfény városában. Azt ugyanakkor nem hiszi, hogy olyan hatása lett volna egyes írásainak vagy a meleg körös felhívásnak, melyek indokolnák azt a méltatlan helyzetet, ami őt és munkatársait sújtja.

– Ha az egyetem pályázatot ír ki arra, kik készítsék a lapot, megméretteted magad? – kérdezem.

– Nem akarom, hogy a személyem legyen az eddigi szerkesztőség pályázati sikerének esetleges akadálya, inkább félreállok... Ez a szerkesztőség rendelkezik megfelelő tapasztalattal ahhoz, hogy vállalja egy megújult lap szerkesztését. Itt nem a személyem a lényeg, hanem az, hogy legyenek, akik továbbviszik egy negyvenedik évfolyamában járó újság szellemiségét.

Szabó Imrének, az SZTE főtítkárának személyes véleménye szerint az nem lehet kizáró ok egy pályázat esetén, hogy valaki tagja volt a korábbi szerkesztőségnek. Ám a lap megjelenésének felfüggesztésében szerepet játszottak olyan megnyilvánulások, melyek nem öregbítették az egyetem jó hírét. Példaként ő is az ET üléséről szóló tudósításokat említette. Úgy véli: a véleményt el kell választani a tényközléstől. Azt, hogy a lap néhány oldalas PR-lap legyen, Szabó Imre elképzelhetetlennek tartja. Egyetért azzal, hogy továbbra is hallgatók írják, bár nem tartja kizártnak, hogy a szerkesztés feladatát pl. egy már végzett hallgató, jelenleg gyakorló újságíró lássa el.

– *A Szegedi Egyetemet egykor a szegedi polgárok is olvasták. Egy új lap ne legyen a vezetés szócsöve, viszont realisan, színvonalas írásokban ábrázolja a valóságot – fogalmaz a főtítkár.*

A BTK vezetőjét is a jövőről kérdezem, mely nem sok jóval kecsegtet. Berta Árpád, a Bölcsészkar dékánja a dékáni tanács május 21-ei ülésén egy laptervet terjesztett a testület elé. Ebben több mint kilencmillió költségvetés szerepelt, évi 14-szeri megjelenéssel és 32 oldallal számolva. A költségvetési terv magában foglalta a főszerkesztőt, a szerkesztőségi tagok és a szerzők honoráriumát is. A koncepció szerint egy majdani színvonalas egyetemi lap olvasóközönsége a hallgatókat, oktatókat és egyetemen kívüli olvasóközönséget is magába foglalt volna. A dékánok és főigazgatók azonban megkérdőjelezték azt, hogy lehetséges-e egy ilyen kört megcélozni. A fő kérdést persze a finanszírozás megoldatlansága jelentette. Bár a BTK kétmilliót vállalt volna, a többi kar vezetője nem látott lehetőséget a jelenlegi költségvetési évben arra,

hogy – akár szerényebb mértékben is – ehhez hozzájáruljon. Olyan vélemény is megfogalmazódott, hogy „lehet-e jó egy lap, amit bugyuta elsőéves médiaszakosok írnak?”, s többen úgy vélték: a lapnak nyereséget kell hoznia, az újságíróknak és szerkesztőknek járó pénz indokolatlan, sőt: a legolcsóbb az lenne, ha nyomdaköltség nélkül, internetes formában jelenne meg a Szegedi Egyetem.

– *Nem igaz, hogy a lap annyira színvonalatlan volt! Persze sokkal jobbat is el lehet képzelni, de ehhez szükség van arra az évi 9-10 millióra, ami a javaslatomban is szerepelt – véli Berta.*

– *Érkezett Önhöz egy levél Jancsák Csaba EHÖK-elnöktől, amelyben ő felajánlja segítségét. Nem gondolt arra, hogy az EHÖK-kel, a Rektori Hivatallal összefogva egy némileg kisebb költségvetésű lap mégis kiadható lenne?*

– *Ha van egy egyetemi lap, azt minden karnak támogatnia kell, ez elvi kérdés. Erre a következő költségvetési évben mindenképp biztosítani kell a megfelelő keretet. Mindenesetre az ülésen részt vevő Dobozy Attila rektorhelyettes, aki az eredeti tervet is támogatta, javasolta: terjesszek elő egy új javaslatot, amelyben ne csak a költségek, de a lehetséges bevételek is szerepeljenek. Ezt még az idei félév végén meg fogom ten-*

SZ

1999.
november 9.

GEDI GYETEM

XXXIX. évf. 7. szám

KULTURÁLIS-KÖZÉLETI KÉTHETILAP

DIÁK-
SZOLIDARITÁS

Hová lettél?

ni. Bár személyes véleményem szerint nem lenne szerencsés, ha a hirdetések túlburjánoznának a lapban. Jelenleg úgy tűnik, legkorábban 2002 elejétől jelenhet meg az újság – egy optimista forgatókönyv esetén. Amit Ön említett, az csak egy utolsó megoldás lehet, de elindulhat egy új lap is, illetve a BTK a Bölcső megjelenését is támogathatja.

– Pillanatnyilag a kommunikáció szakosok nem rendelkeznek gyakorlóterepel az írott sajtó területén...

– Ezt „házon belül” megoldjuk. Megjelenhetnek írásaik belső kiadványban vagy a Bölcsőben. S ahhoz, hogy az írást gyakorolják, nincs is feltétlenül szükségük saját sajtóra.

Döbör András, a JGYTFK HÖK elnöke, akivel a hökösök közül talán a legélesebb vitája volt a korábbi szerkesztőségnek, úgy véli: ha egy lapot az egyetem tart el, az újságíró nem támadhatja a kenyéradót... A korábbi szerkesztőségről így vélekedik:

– A lapon látszott, hogy hozzáértő emberek készítették, de az információk igazságtartalmának kontrollja nem működött.

– Szerinted mi lesz a Szegedi Egyetem sorsa?

– Sajnos az országos tendencia az, hogy profi újságírókkal készíttetik az egyetemi lapot (Miskolc, Pécs, Debrecen), azaz a rektorok, akik a rendszerváltás után lemondtak az egyetemi sajtó kézben tartásáról, a korábbi gyakorlathoz térnek vissza. Itt az egyetem feladata, hogy támogasson egy esetleg újrainduló hallgatói lapot. Ehhez a JGYTFK-nak akkor kellene hozzájárulnia, ha a jegyus művszerv.-média szakos hallgatók is részt vehetnek a szerkesztésben ill. ott tölthetik gyakorlatukat. A korábbi szerkesztők

közül pedig azoknak, akik megérdemlik, legyen lehetőségük, hogy megmértelessék magukat.

Jancsák Csaba, az SZTE hallgatói érdekképviselőtének első számú vezetője úgy ítéli meg: a Szegedi Egyetem eltűnésével a hallgatói érdekek sérülne.

– Mint a lap rendszeres olvasója azon oldalak voltak a kedvenceim, melyek kulturális és művészeti eseményekről szóltak. Azok közé tartozom, akik hisznek a vélemények – gondolatok – szabadságában és a hírek szentségében. Úgy gondolom, egy írás tartalmával vagy mondanivalójával lehet egyetérteni vagy egyet nem érteni, de az Olvasót a különvéleményhez való jogától senki nem foszthatja meg. Etikai kérdésekben egy másik (nálunk nagyobb) ítélőszék előtt kell (annak elérkeztekor) számot adnunk – fogalmaz.

– Mi a véleményed a jelenleg kialakult helyzetről, és mit hozhat a jövő?

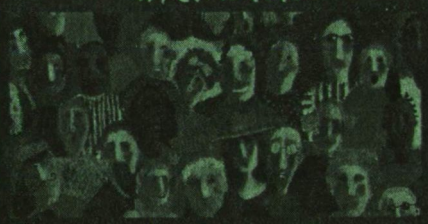
– Az Egyetemi Tanács ülésén az EHÖK jelezte: nem korrekt dolog ilyen módon rendezni a kérdést. Azóta nem történt semmi, vagy legalábbis olyan, ami útjutott volna az információs gátakon. El kell fogadnunk azt a tételt, hogy az egyes ember határai addig tartanak, amíg más ember határait nem sértik. És tudjuk azt is, hogy vannak nagyon és vannak kevésbé sértődős emberek. Azonban e szempontból is figyelemre méltó az Alkotmánybíróság 1992-es határozata, mely szerint „az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a mégoly népszerűtlen vagy sajtós elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele”. Ez szerintem fokozottan érvényes a tudomány fellegrárára. Mi, hallgatók azt szeretnénk, hogy a lap működjön, hallgatói lap maradjon, s hogy minderről az egyetem legmagasabb döntéshozó fóruma

határozzon. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Elnöksége legutóbbi ülésén nyilatkozott tett ebben a kérdésben. Hiszek abban, hogy motiválni tudjuk a bölcs és mindenki – így az Olvasók által is – elfogadható döntés megszületését.

A döntés pedig még várat magára. Az egyeztetések legfeljebb a színpalak mögött folynak. Remélhetőleg nem ismétlődik meg a debreceni forgatókönyv (a korábbi főszerkesztő helyére egy 62 éves „utód” kinevezése), ám az, hogy mikor s kivel indulhat újra a Szegedi Egyetem, még valóban talány. Mondhatni a jövő zenéje. Mindenesetre mi, korábbi szerkesztők, szerzők és olvasók, várjuk a folytatást...

Haág Zalán István

YES!
nyelviskola

**angol és német
nyelvoktatás**

- egyénileg és csoportosan
- magyar és idegen anyanyelvű tanárokkal
- folyamatosan induló kurzusok
- minden szinten
- minden nap 6 és 22 óra között

DIÁKKEDVEZMÉNY: 10%

Érdeklődni:
hétfőtől péntekig 8-14 óráig
6722 Szeged, Zászló u. 4/A fsz. 1.

Tel.: 62/451-202